ABONNEMENTSPRIJZEN:
Voor één maand 1.75
Voor 3 maand ..... 5.—
Voor 6 maand ..... 10.—
Voor één jaar ..... 18.—

Redaktie, Beheer en Aankondigingen:
44, ROODESTRAAT, 44
ANTWERPEN

Zondag 6 Januari 1918 - 4de Jaarg. Nr 5

Prijs 6 Centiem voor België

HET VLAAMSCHE NIEUWS

VERSCHIJNT 7 MAAL IN DE WEEK

De opstelraad: Raf VERHULST, Dr. Aug. BORMS, Hoogleeraar Alb. VAN DEN BRANDE; met de vaste medewerking van Hoogleeraar Doctor Antoon JACOB

AANKONDIGINGEN:
Tweede blad, den regel 2.50
Derde id. id. ..... 1.—
Vierde id. id. 0.50
Doodsbericht ..... 5.—

Elke medewerker is persoonlijk verantwoordelijk voor zijn schrijven, en bindt niet heel de Redaktie.

DE TWEETALIGHEID IN VLAANDEREN

Wij treffen in de « Nieuwe Gentsche Courant » een kranig artikel aan, dat wij hierachter bijna in zijn geheel laten volgen:

In het aangezicht van de Vlaamsche Aktivisten die strijden om de vervlaamsching van de openbare besturen en om de verwezenlijking van de leus aller Vlamingen, zoo vóór als tijdens dezen oorlog: « In Vlaanderen Vlaamsch! », spuwen de heeren van het stadhuis hun spotwoord met een voor ons vernederende majesteit: « Leve de tweetaligheid! »

De nieuwe onlangs aangekondigde vijffrankstukken in een metaalmengsel van koper en aluminium beginnen in den omloop te komen. Of hunne verschijning beantwoordt aan een behoefte laten we buiten bespreking. Alleen stippen we aan:

1° Er staat een, voor een gemeentebestuur van het hart van Vlaanderen, onvergeeflijke taalfout op te lezen, namelijk « 5 franken » in plaats van 5 frank! De sekretaris, de deurwaarder of de schepen, hij weze wat hij wil, die dezen later beging, zal ongetwijfeld van zijn franskiljonsche chefs een « felicitatie » ontvangen en een voorkeur bij een aanstaande benoeming, want daarvoor moet je durf hebben! En dan, wat een prachtig bewijs hoe weinig het Vlaamsch hier in Vlaanderen nog gebruikt wordt, dat zelfs de eenvoudigste regel der Nederlandsche grammatika tot op het stadhuis van Gent ongekend is. Is dat soms geen groote dienst, bewezen aan het vaderland? Minstens staat die daad gelijk met een heldenfeit van een onzer strijders — 85 % Vlamingen! — aan den IJzer!

2° Ten tweede merken we aan dat de munt geslagen is met aanduidingen in de « twee » talen, waarvan eene, de Fransche, vreemd aan ons volk.

Deze aanmerking is bedroevend voor de flaminganten.

Waartoe dienen verordeningen, bepalende dat voortaan de ambtelijke taal in Vlaanderen Vlaamsch zal zijn? Dat de besturen in de toekomst enkel nog de Vlaamsche taal in hunnen inwendigen dienst zoowel als in hun betrekkingen met het publiek hebben te gebruiken? Wat baat het, wij vragen het aan alle Vlamingen, dat men verordeningen maakt en uitvaardigt, wanneer zij spottenderwijs **ongestraft mogen overtreden worden!** De uitzonderingsclausule in de verordening, geldende als overgangsmaatregel en waartegen wij destijds met instemming van de meerderheid der Vlamingen en onzer lezers hebben losgebeukt, kan onmogelijk hierop toepasselijk gemaakt worden. Ziet ge nu, Vlamingen, dat wij geen ongelijk hebben gehad, wanneer wij wezen op het gevaar der uitzonderingen?

Wij vragen het u allen, Vlaamsche lezers, is het bedroevend, ja dan neen, in dergelijke voorwaarden te strijden? Zeker, Vlaanderen zal niet gered zijn door eentalig-Vlaamsche aanduidingen op een nieuw muntstuk, maar op zichzelf is de som van deze kleine aanduidingen hier en daar het kenteeken van eene vernieuwing, eene verjonging, eene aanstaande redding van Vlaanderen.. En wanneer we, aan de hand van wetten en reglementen, die ons de eerbiediging van onze taalrechten in het openbaar en bestuurlijk leven moeten waarborgen, nog vaststellen dat ze op dergelijke lichtvaardige wijze kunnen verdraaid en ontloopen worden, dan vragen wij ons af: Waartoe dient het nog verder moeite te doen om iets te bereiken; waartoe zullen wij nog meer slachtoffers laten vallen wanneer wij niet bij machte zijn om een simpel klein geval als « de taal » op een muntstuk in ons voordeel en belang te kunnen doen uitloopen?

« Belgisch systeem » schreven we, toen de verordening met hare uitzonderingsmaatregelen van zekere zijde zooveel instemming verwekte. « Belgisch » niet alleen, dat zeggen we nu, na de treurige ervaring met de Gentsche muntstukken, « Belgisch » niet alleen is de opvatting geweest van de verordening, maar Belgisch door en door in hare toepassing en uitvoering. « Vóór » den oorlog bezat Vlaanderen menige wet in België die, bij nauwgezette doorvoering, ten goede moest komen aan het Vlaamsche volk. « Tijdens » den oorlog worden wetten gemaakt, radikale en anderen min radikaal, maar aan allen blijft bij de toepassing het « Belgisch etiket » kleven: d.w.z. heelemaal geen toepassing, voor de praktijk verboden!

Het was tot nog toe onze taktiek niet veel te schelden en te roepen, zooals dat van zekere zijde wel meer gebeurt op het behouden of het verdwijnen van België na den oorlog omdat deze kwestie per slot van rekening alleen van de wapens zal afhangen en van de wijze waarop de strijdende grootmachten hunne wederzijdsche belangen zullen behartigen; maar wat wij onvervaard en zonder schroom doen is schelden en tieren tegen het ondermijnend Belgische, dat onbewust nog schijnt te kleven aan vele vooraanstaande Vlamingen die in drift en opvliegendheid bij elke gelegenheid uitvaren tegen België, enz., maar niet schijnen te voelen dat wij op dit oogenblik aan Belgicisme op groote en kleine schaal ten onder gaan, zooniet benadeeligd worden.

Van den ontmannenden, halfslachtigen, karakterloozen «Belgischen geest», daarvan moeten wij ons in de eerste plaats losmaken en waar we daartoe de macht vinden mogen we ons die niet laten ontsnappen. Zijn we eenmaal van die verbasterende geest bevrijd, dan is de redding nog slechts kinderwerk en de bevrijding waarnaar zoo geroepen wordt, komt van zelf.

— Stad en Land —

VLAAMSCH KUNSTFEEST. — Wij raden al onze Antwerpsche lezers aan tegenwoordig te zijn op het Vlaamsch Kunstfeest, dat vandaag, Zondag, door de « Vlaamsche Kunstvereeniging » in de feestzaal « Eldorado », Van Wesenbekestraat, wordt ingericht ten voordeele van de « Vereeniging voor Maatschappelijk Werk ».

Er is voor een puike spelwijzer gezorgd; onder meer komen ter opvoering: « Pax Hominibus », een eenakter van Lodew. Scheltjes, door « Onze Meisjes », en « Ontwaakt », een lyrisch zangspel in drie tafereelen, door den heer Leo Van de Velden, voorzitter der Antwerpsche Groeningerwachten, dat voor 't eerst voor 't voetlicht zal worden gebracht, onder de muzikale leiding van toondichter J. Watelet, begeleider aan het Koninklijk Vlaamsch Konservatorium te Antwerpen, door de vereeniging « Hou ende Trou ». De deuren worden geopend om 7 1/2 u. (T. U.). Begin: 8 u. (T. U.) stipt.

Prijzen der plaatsen: 2.50 fr., 1 fr. en 0.50 fr.

PARKET- EN POLITIESTUKKEN TE ANTWERPEN. — Al wat van het parket uitgaat is louter Fransch. Mag die schandelijke rechtsmiskenning, door 't gerecht zelf, blijven bestaan?

Wanneer zal er eindelijk ingegrepen worden?

De stempel van 't parket is Fransch.

Al wat uitgaat van den Prokureur des Konings is louter en alleen in 't Fransch, zelfs de bevelen aan de politie-agenten om te komen getuigen!

Wat tegen het hoofd springt en in strijd is met de gemeentewet van Antwerpen op het taalgebruik, is het feit dat de stukken van de Stad aan de politie gericht gedeeltelijk in 't Fransch zijn.

Wij hebben een stuk in handen luidend: *Ville d'Anvers. Commissariat de police Bulletin de poursuites ou condamnations à charge de l'étranger dénommé ci-après* ... Dan een lange lijst van 25 vragen, — alles alléén in het Fransch. Geteekend: *Anvers, le ..... Le Commissaire de police.*

Zelfs voor Hollanders is het stuk in Fransch!

er geen enkele Vlaming in den ge-

Wij vragen aan den hr Flor Heuvelmans, algemeen sekretaris van het Minsterie van Rechtswezen, dus in dezen tijd met de macht, bevoegdheid en waardigheid van minister bekleed, of hij aan dit schreeuwend misbruik geen paal en perk gaat stellen?

Nog verleden week kwam een mensch op onze redaktie om te vragen wat een dagvaarding, hem toegestuurd, wel mocht bevatten!

En zeggen dat in Vlaanderen, in 1918, zulk stug nog geldig is en wie het niet beantwoordt bij verstek veroordeeld wordt!

De Raad van Vlaanderen zou zonder verwijl de zaak moeten oplossen. De Vlamingen worden niet alleen in hun recht gekrenkt, doch effenaf *benadeeld.*

Onmiddellijk zou daarover een besluit in het *Wet- en Verordeningsblad* moeten verschijnen.

Ook in de stelijke gasthuizen van Antwerpen is niet alles in den haak, vooral in het St-Elizabethgasthuis is alles in 't Fransch: inlichtingen, rekendienst, enz.

In Stuivenberg worden door geneesheeren Fransche lessen gegeven.

Wij hooren te veel woorden en te veel belotten en wij zien te weinig daden.

Dit is de schuld dat het volk nog voor een deel onverschillig blijft wat onzen strijd aangaat.

Als er krachtdadig wordt ingegrepen en eenige moedwilligaards getroffen worden, zal het volk voelen, dat er iets veranderd is en zal het met den strijd voor zijn volledig recht geestdriftig meegaan.

Daden! Daden! Daden!

Spreken is goed! Schrijven ook! Maar handelen is beter!

JANUARI. — De eerste maand van onzen kalender ontleent haar naam aan den god Janus, wien, volgens de overlevering, Numa Pompilius haar wijdde, toen hij haar den Romeinschen kalender toevoegde.

Karel de Groote gaf haar den naam van Wintermanoth (Wintermaand). In onze streken noemen haar de oude geschriften nog Hardmaend, IJsmaend, Huwelijkmaend en Lauwmaend. Menige veronderstelling is reeds uigesproken over de beteekenis van dezen laatsten naam.

T-AVONDEN. — Op Woens- 1918, te 9 uur (T.U.), zal Vesenbeke, Van Wesen- ntwerpen, de heer t-leider optreden. e onderwerp: aande sociale n » zal ieder nomische Wat-

Officieele berichten

VAN DUITSCHE ZIJDE

DUITSCH AVONDBERICHT

Berlijn, Vrijdag 4 Januari. — Officieel:

Van de gevechtsterreinen niets nieuws.

Westelijk gevechtsterrein

Aan het front in Vlaanderen, *ten Westen van* Ieperen, *in enkele sektoren tusschen* Scarpe *en* Somme, *evenals in de streek van* Avocourt *en* St-Mihiel, *kwamen bij tusschenpoozen levendige vuurgevechten tot ontwikkeling*

Op de rest van het front bleef de artilleriebedrijvigheid beperkt bij verrieslingsvuur.

Ten Oosten van Bullecourt *had een met geweld doorgevoerde verkenning veel sukses en bracht een groot aantal Engelschen als gevangenen in onze handen.*

Russisch en Roemeensch gevechtsterrein

Niets nieuws.

Balkanfront

Geen bijzondere gebeurtenissen.

Italiaansch gevechtsterrein

Tusschen de Brenta *en de* Montella *leefde het artillerievuur voorbijgaand op.*

VAN OOST.-HONG. ZIJDE

ITALIAANSCH GEVECHTSTERREIN

Weenen, Vrijdag 4 Januari. — Officieel:

Geen gebeurtenissen van belang.

VAN BULGAARSCHE ZIJDE

BALKANFRONT

Sofia, Woensdag 2 Januari. — Officieel:

Bewesten den **Dobropolje** levendig kanonvuur. Ten Noordoosten van het **Doiran-meer** verscheiden vuuraanvallen. Overigens matige strijd.

VAN FRANSCHE ZIJDE

WESTELIJK GEVECHTSTERREIN

Parijs, Vrijdag 4 Januari. — Officieel: Niets te melden behalve de gewone bedrijvigheid over en weer van het geschut op den rechteroever van de **Maas.**

VAN ENGELSCHE ZIJDE

WESTELIJK GEVECHTSTERREIN

Londen, Vrijdag 4 Januari. — Officieel:

Gistermiddag zijn aan het front van **Kamerijk** in de buurt van het Noorderkannaal, plaatselijke gevechten geleverd, zonder dat de toestand noemenswaarde wijziging onderging.

In den nacht schoven de Britten de linie bezuiden **Lens** een beetje op.

Vannacht is het vijandelijke geschut in de sektoren van **Bullecourt** en **Ieperen** tot zekere hoogte in touw geweest

VAN ITALIAANSCHE ZIJDE

ITALIAANSCH GEVECHTSTERREIN

Rome, Vrijdag 4 Januari. — Officieel:

In de bergstreek hebben de Italianen gisteren het vuur gekoncentreerd in het **Lagarina-dal**, op den **Col Beretta** en in de streek van **Cismon**, terwijl de vijandelijke batterijen feller losbrandden tegen onze stellingen op den **Altissimo** (beoosten het **Garda-meer**) en op de Lnies achter den **Monte Pallone** en den **Monte Tomba.**

Fransche patroeljes namen eenige vijanden op den **Monte Fenera** gevangen en de Engelsche artillerie vuurde prachtige schoten ter beantwoording van batterijvuur af.

In de kuststreek bij herhaling over en weer roffelvuur en patroelje-akties ten Oosten van **Cava Zaccherina.**

TELEGRAMMEN

DE VREDES-ONDERHANDELINGEN

In de hoofdkommissie van den Rijksdag

Berlijn, 3 Januari. — De onderstaatssekretaris, von dem Bussche, heeft heden in de hoofdkommissie van den Rijksdag een uiteenzetting gegeven van de voorgeschiedenis der vredesonderhandelingen.

De nieuwe Russische regeering, die in November aan het bewind kwam, richtte aan de geheele wereld, aan bondgenooten en vijanden, een draadlooze mededeeling, waarin zij haar beginselen nopens een wapenstilstand verkondigde en daarna op het aanknoopen van vredesonderhandelingen aandrong. Daarop nam de Rijkskanselier in de Rijksdagzitting van 29 November het woord om mede te deelen dat de door de Russische regeering uiteengezette beginselen een grondslag vormden voor onderhandelingen over een wapenstilstand en vrede. Gedeeltelijke onderhandelingen nopens een wapenstilstand waren reeds begonnen.

Te Brest Litofsk werden daarop de onderhandelingen over een wapenstilstand geopend en natuurlijk als een militaire aangelegenheid door militaire gevolmachtigden gevoerd. Het ministerie van buitenlandsche zaken was daarbij vertegenwoordigd; eveneens namen afgevaardigden onzer bondgenooten er aan deel. De onderhandelingen hadden een snel en vlot verloop en werden den 15en November tot algemeene bevrediging afgesloten. Naast de onderhandelingen te Brest Litofsk werden te Focsani onderhandelingen voor het Zuidwestelijk front gevoerd. Hierbij was ook Roemenië vertegenwoordigd.

Volgens art. 9 van het protokol van den wapenstilstand werden spoedig daarop de vredesonderhandelingen geopend. De keizer verleende den rijkskanselier een volmacht tot deze onderhandelingen met de machtiging om zich door staatssekretaris v. Kühlmann te laten vertegenwoordigen. Eveneens waren Oostenrijk-Hongarije, Bulgarije en Turkije door gevolmachtigden vertegenwoordigd. De opperste legeraanvoering was door generaal Hoffmann vertegenwoordigd. De onderhandelingen waren natuurlijk zeer moeilijk, daar zij tusschen een koalitie aan de eene zijde en één enkele mogendheid aan de andere zijde moesten worden gevoerd. Over den loop werd de openbare meening in grooter mate ingelicht dan anders. Deze wijze van doen gaf deze mogelijkheid dat openbare berichtgeving de Entente gelegenheid kon verschaffen de onderhandelingen te storen. Aan krachtige pogingen in die richting, door het verspreiden van onjuiste berichten, heeft het dan ook niet ontbroken.

De eerste mededeeling omtrent de gang der onderhandelingen was de verklaring der Russische gevolmachtigden op 25 December. De zes punten van deze verklaring zijn bekend. Deze moesten in een algemeene verklaring beantwoord worden, die eveneens door de pers bekend is gemaakt.

Vervolgens ging men over tot behandeling van bijzondere vraagstukken, in de eerste plaats op voorstel der Russen tot territoriale aangelegenheden, die, naar spr. uiteenzette, groote bezwaren opleverden.

De Russen hielden staande, dat men van het zelfbeschikkingsrecht der volkeren moest uitgaan en dat dit recht voor ieder volk, zelfs op gevaar van scheuring van het staatsverband, moest worden gehandhaafd.

Dit standpunt handhaafden zij ook tegenover Finland. Zij deelden ons op een vraag mede dat ook zij bereid waren Finland's zelfstandigheid te erkennen, indien Finland zich tot hen zou wenden.

De onderstaatssekretaris voegde hier een aantal mededeelingen aan toe, vooreerst over deze territoriale aangelegenheden. Hij deed voorts mededeelingen omtrent de taak der naar St-Petersburg gezonden kommissie, die in 't bijzonder het vraagstuk van de geïnterneerden en de gewonde gevangenen zal behandelen.

De woordvoerder van het Centrum keurde bij de bespreking over deze mededeelingen in het algemeen de houding goed, die de vertegenwoordigers der regeering te Brest-Litofsk hebben aangenomen. Het doel moet niet alleen zijn met de bolsjewikische regeering tot overeenstemming te geraken, maar met het geheele Russische volk, tot een duurzamen vrede. Anders zouden in de toekomst oorlogen niet te vermijden zijn.

De volgens het thans bestaande recht gevormde parlementaire lichamen in Polen, Lithauen en Koerland zijn inderdaad een uiting van den volkswil.

De sociaal-demokratische woordvoerder verklaarde, dat het belang van het rijk gebiedt, het beginsel van het zelfbeschikkingsrecht te erkennen. Het politieke leven in het bezette gebied kan zich ten gevolge van den militairen druk niet vrij ontwikkelen.

De onderhandelingen in het Oosten moeten tot een goed einde worden gebracht. Dat is de wil van de Duitsche volksvertegenwoordiging en van het Duitsche volk.

De besprekingen worden morgenochtend voortgezet.

Moeilijkheden

Berlijn, 4 Januari. — Naar de rijkskanselier in de hoofdkommissie van den Rijksdag meedeelde, heeft de Russische regeering voorgesteld, de vredesonderhandelingen naar Stockholm te verplaatsen. Aan staatssekretaris von Kühlmann is opgedragen dit voorstel van de hand te wijzen.

Verder is uit St Petersburg gemeld, dat punt 1 en 2 van onze voorstellen, die betrekking hebben op de ontruiming van de bezette gebieden niet aangenomen kunnen worden. Hieromtrent heeft de rijkskanselier opgemerkt: wij kunnen rustig afwachten hoe dit incident zal afloopen. Wij steunen op onze machtspositie, op onze loyale gezindheid en ons goed recht.

Voorts heeft de rijkskanselier medegedeeld dat wij met de in Brest Litofsk aangekomen gevolmachtigden van de Oekraine verder zullen onderhandelen.

Een protest van de Engelsche arbeiderspartij

Naar de « Vorwärts » vernomt, heeft de Engelsche arbeiderspartij aan Worofsky, den bolsjewikschen vertegenwoordiger te Stockholm, een voor de Russische regeering bestemd telegram gezonden, waarin protest wordt aangetekend tegen het voornemen om een afzonderlijken vrede te sluiten en gevraagd of de regeering bereid is met het sluiten van zulk een vrede zoolang te wachten, tot een internationale konferentie is gehouden.

Worofsky heeft daarop geantwoord, dat de Russische regeering daartoe inderdaad bereid is, indien de Ententeregeeringen den afgevaardigden naar een socialistische konferentie pas zouden verleenen en verklaren, dat zij tot een algemeenen vrede, gegrond op de door Rusland voorgedragen beginselen, willen meewerken.

De « Vossische Ztg. » vermoedt, dat de Engelsche arbeiderspartij in dezen niet op eigen houtje heeft gehandeld, maar na ruggespraak met Lloyd George, wien het er om te doen is, tijd te winnen.

In een ander artikel betuigt het blad zijn misnoegen over den loop der onderhandelingen te Brest-Litofsk.

Ook de « Frankf. Ztg. » twijfelt aan de oprechtheid van de berichten uit Entente-landen over hun bereiwilligheid om zich bij de vredesonderhandelingen aan te sluiten. Niettemin heeft Duitschland geen reden een afwijzende houding aan te nemen. Wij hebben — zegt het blad — zekere minimum-eischen, die wij ook bij een vrede door vergelijk moeten handhaven. Wij noemen als voorbeelden de integriteit van ons eigen gebied en dat van onze bondgenooten, een hervorming van de koloniale gebieden en de vrijheid ter zee. Meent Lloyd George dat deze eischen een geschikten grondslag voor onderhandelingen vormen, dan zou dat een zeer verblijdend feit zijn, dat aan den oorlog spoedig een einde zou kunnen maken. Afwachten is daarom voorshands de boodschap.

De « Kölnische Ztg. » verneemt uit Weenen, dat men ook daar geen « overdreven hoop op vrede » koestert, daar men zich niet verheelt, dat er nog verschillen bestaan, bijv. over het recht van zelfbeschikking der volken waaraan een diepgaand verschil van opvatting omtrent den staat ten grondslag ligt.

ZAL DE ENTENTE DE BOLSJEVIKI-REGEERING ERKENNEN?

Londen, 4 Januari. — De « Daily Chronicle » meldt: Men verneemt, dat het mogelijk is dat de Westersche mogendheden, wegens den loop der zaken tusschen Rusland en de Centrale mogendheden, ten slotte de regeering van Lenin de fakto zullen erkennen.

Binnenkort zal een uiteenzetting van de staatkunde der geallieerden in demokratischen geest naar Rusland gezonden worden. Het kan zijn, dat ook Litwinof (de nieuwe Russische gezant te Londen) de fakto erkend zal worden. Buchanan wordt vervangen door een diplomaat, die met de denkbeelden van het revolutionaire Rusland instemt.

Londen, 4 Januari. — De « Daily Chronicle » en de « Daily News » dringen erop aan, dat de geallieerden de Russische regeering zullen erkennen.

De « Times » zegt, dat aan Buchanan verlof is verleend, omdat zijn gezondheid een knauw heeft gekregen. Het is onwaarschijnlijk, dat nu reeds een opvolger van hem benoemd zal worden, maar als de gebeurtenissen het wenschelijk maken, om het gezantschap te St-Petersburg in stand te houden, zal het onder leiding van een zaakgelastigde geplaatst worden.

OOSTENRIJKSCHE STAATSLIEDEN IN SERVIË

Belgrado, 3 Januari. — Verscheidene leden van de Oostenrijksch-Hongaarsche delegatie zijn voor een tweedaagsch bezoek hier aangekomen. De militaire gouverneur generaal hield receptie ter eere van de gasten, die ook een bezoek brachten aan de belangwaardigheden der stad.

Iets voor iederen dag

Aan Dokter X!

Dr X draagt een Vlaamschen naam, hoewel van Waalschen oorsprong, doch van den Vlaming heeft hij de rondborstigheid en hartelijkheid atavistisch mogen behouden. Hij is Franschgezind door opvoeding en omgeving; begrijpt zelfs ons streven niet, doch is te edel van gemoed en te breedgeestig om in geniepige persoonlijke veeten te vervallen.

Hij heeft nog altijd denzelfden flinken handdruk van vóór den oorlog, dezelfde warme begroeting. Hij is onbetwistbaar, wat algemeen door zijn ambtgenooten wordt erkend, een der geleerdste en bekwaamste geneesheeren van de stad.

Van alle politiek en van alle professioneel geharrewar hield hij zich steeds ver. Hij is een aristokraat in de wetenschap. Daarbij zeer verstandig en algemeen ontwikkeld, wat veeleer zeldzaam dan gewoon is bij menschen van zijn gehalte.

De ontwikkeling van gestudeerden is dikwijls zeer eenzijdig en tot één gebied beperkt. Ge kunt er beroemdheden in hun vak ontmoeten die... een hooge berg zijn in een dorre vlakte.

Dr X is integendeel een veelzijdig man, die met schranderen blik en met belangstelling het gedoe van de wereld nagaat en ontleedt; van elke kunst geniet, en het « nihil humanum mihi alienum » mag nazeggen.

Alleen ziet hij de wereld door een Franschen bril en staat aristokratisch ver buiten ons Vlaamsch volk.

Gisteren ontmoetten wij hem en toen wij in het kort gesprek op de straat, onze hoop, onze overtuiging, onze zekerheid uitdrukten, dat hij een groot verschijnsel, de herwording van Vlaanderen, ging bijwonen, schudde hij het hoofd en zei met harden ernst het volgende:

— « Non, mon cher ami, vous n'aboutirez à rien. Je vous concède que vous êtes un peuple d'artistes. Vous avez les cinq sens admirablement développés à preuve vos littérateurs, vos peintres, vos compositeurs, à preuve même la sensualité du Flamand. Vous adorez la bonne chère et ne détestez pas la femme, mais les neurones de votre cerveau laissent à désirer. *Vous ne produirez que le chaos. Vous avez toujours été un peuple d'esclaves et vous resterez toujours un peuple d'esclaves.* La liberté n'est pas faite pour vous. Aussi les petites gens vous insultent et les riches vous exécrent! On vous assassinera! »

Wij geven de woorden weer gelijk zij uitgesproken werden, omdat zij zich in onzen geest prentten, alsof zij er in gebrand waren.

Zij beduiden:

(« Neen, waarde vriend, gij Vlamingen zult niets tot stand brengen. Ik kan toegeven dat ge kunstenaars voortbrengt. De vijf zintuigen zijn bij u zeer ontwikkeld, dit bewijzen uw schrijvers, uw schilders, uw toondichters, dat bewijst zelfs de zinnelijkheid van den Vlaming. Gij houdt van goed eten en de vrouw verafschuwt gij niet; maar de cellen van het brein, waarmede de mensch denkt, laten veel te wenschen. *Gij zult slechts een warboel voortbrengen.*

Altijd zijt ge een volk van slaven geweest en gij zult altijd een volk van slaven blijven. De vrijheid is voor u niet gemaakt. Ook het klein volk smaadt op u en de rijke lieden verfoeien u! Ze zullen u vermoorden! »)

Wij zijn altijd een volk van slaven geweest en zullen het blijven! De vrijheid is voor ons niet gemaakt!

Wij weten niet, Dokter, of gij regelmatig *Het Vlaamsche Nieuws* leest; wij twijfelen er aan en vreezen dat gij de aktivisten oordeelt en veroordeelt zonder ernstig onderzoek, zonder na te gaan wat wij willen, waarvoor wij strijden en hoe wij meenen ons doel te kunnen bereiken.

Maar er ligt wel eenige waarheid in uw harde, onverbiddelijke en pijnlijke woorden.

Onze lezers weten dat wij op deze plaats geschreven hebben hoe leugenachtig de woorden zijn van het lied:

Reist de wereld rond,
Luistert en ziet!
Is er een grooter volk
Vrijer is het niet!

Wij hebben ook gezegd: neen, dat is niet waar! De waarheid is: wij zijn nooit vrij geweest, doch hebben altijd voor de vrijheid gestreden.

Het *Kerelslied* — dat we slechts konden opbouwen door het lied tegen de Kerels — en het Vlaamsch epos *Reinaert de Vos*, dat tot de wereldliteratuur behoort, en dat Vlaanderen aan de middeleeuwsche volkeren schonk, gelijk Duitschland de *Niebelungen*, gelijk Frankrijk *La Chanson de Roland*, dit lied en dit epos waren onze eerste vrijheidskreet.

Brugge, Gent streden steeds voor de vrijheid, doch verwierven haar nooit.

De Gulden Sporenslag redde het Germanendom; redde den Rijn: voor Vlaanderen zelf was het een onvergankelijke roem, maar een vergankelijke vrijheid van één dag. Een eeuw van strijd, de Amajubaberg, Colenso, hebben ook Transvaal niet kunnen redden: Engeland zou ten laatste toch zegevieren! 't Geweten van gansch de wereld bloedde er om, doch de wereld liet begaan.

Die wint heeft in laatste instantie toch altijd gelijk; alle genegenheid voor den overwonnene is ijdel, doelloos, zonder kracht en zonder baat, en is literatuur!

Wees machtig en gij hebt de we-

Dat we zeshonderd jaar gelede Rijn hebben gered is een schuld over de Vlamingen door ze nog niet door verjarin- want de Schelde en strand kunnen niet invloed vallen zo bedreigd, zonder sche beschaving

levensgevaarlijk achteruit gedrongen worden.

In de veertiende eeuw, die zoo roemrijk voor Vlaanderen begon met 1302, bereikten onze gemeenten, onze letterkunde, onze taal, den hoogsten glans. Ruysbroeck was de schoonste stem van Westelijk Europa. Artevelde toonde dat een Vlaming neuronen bezit. De bijl van het domme volk, *des petites gens*, kloof zijn schedel.

Boergondië kwam! Een zoon van den Franschen Koning nam Vlaanderen als wingewest! De verdrukking smoort de stem van een volk, zijn taal ontaardt. De Vlaamsche geest ging toch voort eeuwige schoonheid te geven. Wat de pen niet vermocht, deden penseel en beitel. De groote kunstenaars van Westelijk Europa heetten dan: Broederlam; Van Eyck; Memling; Sluter; Petrus Christus; Rogier van der Weyden, door Vlaanderen, in Vlaanderen, tot kunstenaar gedijd; Dirk Bouts; Hugo van der Goes; Geeraard David; Hieronymus Bosch; Quinten Massijs; Breughel! *Nous sommes un peuple d'artistes!*

Boergondië huwde ons uit aan Oostenrijk; Oostenrijk aan Spanje. Spanje leverde ons over aan Alva en Requesens.

Nog eenmaal stond de vrijheid op in Vlaanderen; 't was Oranje en Marnix, doch de Waalsche huurlingen en de Spaansche benden smoorden de Vlaamsche stem in het bloed en in den rook van de brandstapels.

De Mercier's van dien tijd zegenden de dolken en wijdden de strijkvoeren... Onze Nederlandsche stam ging de hegemonie veroveren op het Germanendom, toen Willem de Zwijger viel gelijk Artevelde was gevallen, *insulté par les petites gens, exécré par les riches* in het Vlaamsche land, door alles wat niet meer vaderlandsch was, niet meer Vlaamsch voelde. 1585, Parma neemt Antwerpen en 't wordt nooit meer vrij. *Nous sommes un peuple d'esclaves.*

Zoo begint de 17de eeuw.

Holland is wel vrij. De taal zingt weer op. De Antwerpenaar Vondel, toevallig te Keulen uit Antwerpsche bannelingen geboren, maakt Holland roemrijk, maakt Holland groot en machtig.

Holland vrij! Het beduidt: Vondel, Hooft, Bredero, Huyghens. Er zijn ook mannen met neuronen: Frederik Hendrik, Tromp, Ruyter, Evertsen, De Witt, Hugo de Groot, de Vlaming Dodoens, Boerhave, de Vlaming Mercator, namen tot een lange lijst te rekken.

Hier, Albert en Isabella, de hatelijke, bloedige en krenterige verdrukking.

Weer dezelfde verschijning gelijk onder Boergondië! De taal gesmoord; de tong uitgerukt! De pen verbrijzeld en de Vlaming die nogmaals naar penseel en beitel grijpt: Rubens! van Dijck! Jordaens! Teniers! Quellinus! De Craeyer! Frans Snijders! De Mechelaar Frans Hals! Zeghers!

Inderdaad: *Nous sommes un peuple d'artistes!* We zijn een volk voor wiens kunst al de groote steden palezen bouwen, doch voor al de eeuwige schoonheid die het schenkt aan de wereld, krijgt het, gelijk de Grieksche artisten te Rome, het slavenkleed en de vrijheid wordt ons geweigerd zonder hoop op vrijmaking: *Nous etes un peuple d'esclaves et vous le resterez!*

1792! De Sanskulotten! de uitmoording van den Boerenkrijg! Dan Napoleon! Onze jongenlingen kanonnenvleesch voor den dwingeland op al de slagvelden van Europa!

In 1830, na vijftien jaar verruiming en vrijheid, doch na een Mercier van dien tijd, bisschop de Broglie, die de geestelijkheid misleidt en opruit, *les petites gens et les riches* ter kruisvaart roept met leugens en laster tegen Koning Willem, komen er Fransche avonturiers en nogmaals Waalsche benden en... de *Muette de Portici* brengt Brussel in gisting; 't wordt straatmuiterij; ... en de eerste daad van het Nationaal (?) Kongres, reeds op 19 November 1830, luidt: *Afschaffing* (sic) *van de Vlaamsche taal!*

Vlaanderen liet begaan!

Gij hebt gelijk, Dokter, *nous sommes un peuple d'esclaves.*

85 jaar de stelselmatige verfransching en ontvlaamsching van een volk! Weer de verdrukking, maar toch weer de eeuwige stem en de onuitroeibare taal: Willems, Conscience, Van Rijswijck, Ledeganck, van Duyse! Gezelle en Rodenbach! Streuvels en De Clercq!

1914! De Koning roept de Vlamingen op, wetend hoe hen tot in het hart te grijpen: *Vlamingen, gedenkt den Gulden-Sporenslag!*

De Vlaamsche jongelingschap staat op als één man: denkt niet, redeneert niet, wikt noch weegt, doch vliegt in de wapens! *Le peuple d'esclaves* wordt ingelijfd en voorop gezonden. Ze mogen den *Vlaamschen Leeuw* zingen, zelfs onder de muren van Luik, en sterven!

Maar hun taal wordt overal gebannen! De schamele Vlaamsche legerwet niet eens nageleefd!

Sinds meer dan drie jaar zijn 85 t.h. van het *vechtend leger* aan den IJzer. Vlamingen!

Welk recht, Dokter, heeft Vlaanderen daarvoor verkregen, welke belofte zelfs werd aan Vlaanderen gedaan, dat ondanks de 85-jarige verbastering toch nog leeft en toch nog droomt van *vrijheid* en van zelfstandigheid!

't Is waar, wij moeten eeuwig een slavenvolk blijven! Wie de stem verheft wordt door Havere bedreigd of fen!

Wij hebben

of de wijding der brownings door kardinaal Mercier?

Een ijdele bedreiging! Hoegenaamd niet! Artevelde en Oranje werden vermoord! Ook Jaurès! Ook Almereyda! Hoe kwamen Pius X, Koning Carol van Roemenië, en graaf Witte aan hun einde?

Wij, Dokter, bedreigen niemand; zullen niemand vermoorden; niemand broodrooven; niemand verklikken noch verkoopen!

Ons leven kan in het bohemiersleven, dat zoo verrukkelijk en tevens zoo schamel is, niet altijd de lijn hebben gehad die naar idealen leidt; onze vijf zinnen hebben ons in mooie of minder mooie zijwegen verleid en gelokt; doch, zonder grootspraak, moest gij gelijk hebben, Dokter, dan zal het einde schoon wezen en wellicht niet nutteloos.

Les petites gens zullen eens tot klaarder inzicht komen en bevroeden dat het voor hen was, dat we streden. En *les riches qui nous exècrent*, Dokter, wat zijn ze waard voor het Vlaamsche volk, antwoord eens oprecht, welk is uw dunk over hen en in welke hooge achting worden zij door u gehouden?

LUC.

Vlaamsche Werking

Meetings op Zondag 6 Januari 1918

SANTVLIET. — Om 3 Torenuur, in het lokaal Café Keizerstraat, bij C. Waegemans. Sprekers: hh. A. Breugelmans en F. Seghers.

KONTICH (Kazernen). — Om 5 Torenuur, in het lokaal De Barreel, bij Leo Franck. Sprekers: hh. K. Waternaux en E. Lemaire.

BURGHT. — Om 4 Torenuur, in het lokaal De Nieuwen Buiten, bij Aug. De Graef. Sprekers: hh. A. Van den Branden en Lode Craeybeckx.

RUMPST. — Om 12 Torenuur, in het lokaal Het Keizershof, bij de wed. Smets. Sprekers: B. Swerts en Lode De Leye.

VEERLE. — Om 11 1/2 T. U., na de hoogmis, bij de Wed. Mertens-Thaels. Sprekers: de h.h. J. B. Bellefroid en F. Jacobs.

VAERENDONCK. — Om 3 uren (T. U.), in het lokaal « In de Valk », bij Norbert Verboven. Sprekers: de h.h. J. B. Bellefroid en F. Jacobs.

Meeting op Maandag 7 Januari 1918

LIER. — Om 9 Torenuur, in het lokaal De Nieuwe Congo. Spreker: J. Van Wetteren.

Debat-avond op Donderdag 3 Januari

Een vierhonderd-tal toehoorders waren opgekomen om door Jef Van Extergem het raadselachtige onderwerp « Wie verdient de kogels? » te hooren behandelen. Het kan deze maal geenszins gezegd worden dat de spreker voor overtuigden gesproken heeft, want slechts weinig aktivisten waren opgekomen; het publiek was grootendeels samengesteld uit aandachtig luisterende werklieden, die door handgeklap en goedkeurend gemompel ten volle bewezen akkoord te gaan met den debat-inleider.

Na een korte inleiding van den voorzitter, den heer Bellefroid, die het doel van de debat-avonden even schetste: het vrij bespreken van verschillende onderwerpen, opdat uit de wrijving der gedachten de waarheid zou geboren worden, — werd het woord verleend aan Jef Van Extergem.

Door « Echo Belge », « Belgisch Dagblad », « Vlaamsche Wachter », « Libre Belgique » en heel den rommel van patriotten-blaadjes, worden de aktivisten bedreigd met twaalf kogels. Ook de oorlogswoekeraars-patriotards, de hooge oomes van het Voedingskomiteit schimpen dagelijks op de aktivisten, en houden niet op te verzekeren, dat ieder die nu strijdt voor de heropbeuring van het verdrukte Vlaamsche volk, op zijn minst genomen twaalf kogels van onze dreigende Haversche regeering te verwachten heeft.

Spreker verhaalt de lijdensgeschiedenis van zijn eigen vader, werkman in het voedingsmagazijn van de Schuttershofstraat, die onregelmatigheden zag, onderzoek vroeg, en niettegenstaande dit ten voordeele van hem uitkwam, bij slot van rekening... op straat gezet werd. Dit alles wordt gestaafd door brieven, die formeele beschuldigingen inhouden betreffende het verdwijnen van groote hoeveelheden voedingswaren. Alhoewel een gerechtelijk onderzoek gevraagd werd, kwam alles in den doofpot. En daar de aanklager niet vervolgd werd voor laster en eerroof besluit spreker dat het bewezen is dat de beschuldigingen juist zijn. Diezelfde heeren van het Voedingskomiteit vloeien over van de liefde voor « la libre Belgique » en stuurden terzelfdertijd onze Vlaamsche vrouwen in het gure weer voor uren op straat om hun dagelijksch bordje soep in ontvangst te nemen.

Ook de stadhuisbazen die destijds een vierde loon afhielden van de stadswerklieden bedreigen ons met 12 kogels.

Ook de passieven, die niets doen dan zwijgen en wachten.

Ook de Belgische regeering, die de wantoestanden in Vlaanderen bestendigen wil en ieder treft, tot zelfs priester Van der Meulen, die opkomt voor de rechten van zijn volk.

Niet de aktivisten verdienen de twaalf kogels, maar allen, die zich verzetten tegen het toekennen van recht aan een volk, dat sinds eeuwen gebukt gaat onder rechtsmiskenning, en sinds 1830 door de opvolgende Belgische regeeringen stelselmatig ontzenuwd wordt.

Spreker besluit zijn rede door een oproep aan allen om mede te ijveren tot het bereiken van de politieke scheiding, die ons volk eindelijk zijn vrijheid zal doen herwinnen.

Na een zeer belangrijk debat, dat aantoonde dat ieder der aanwezigen bij mogelijke kogel-verdecling, die niet aan de aktivisten wenschte, werd de volgende motie met algemeenheid van stemmen aangenomen:

De Vlamingen van Antwerpen, op den debat-avond van 3 Januari 1918, na het debat over het onderwerp: Wie verdient de kogels?

dringen aan op een betere rantsoeneering der voedingswaren,

keuren de bestuurlijke scheiding goed;

eischen met meer vastberadenheid dan ooit de politieke scheiding en verwachten daarvan de beste gevolgen voor het Vlaamsche volk.

J. D. K.

DE OORLOG

Telegrammen

DE ZELFSTANDIGHEID VAN LITHAUEN

Berlijn, 4 Januari. — In verband met de ons gisteren uit Bern gemelde verklaring van den Lithauschen nationalen raad te Lausanne over de afscheiding van Lithauen van Rusland, wordt ons medegedeeld, dat er in de verklaring in zooverr een onjuistheid staat als het door alle bewoners van Lithauen erkende lichaam niet de nationale raad in Zwitserland, maar de Lithausche landsraad is.

DE FINSCHE AFVAARDIGING IN KOPENHAGEN

Kopenhagen, 4 Januari. — De Finsche afvaardiging zal vandaag door den minister van buitenlandsche zaken, morgen door den Koning ontvangen worden.

DE RUSSEN IN ENGELAND

Londen, 4 Januari. — Tsjitsjerin, die door de bolzjewiki aanvankelijk tot gezant te Londen benoemd was, is vrijgelaten uit het interneeringkamp en is gisteravond naar Rusland vertrokken. Petrof (de andere Rus die geïnterneerd was) vergezelt hem.

UIT GRIEKENLAND

Naar « Politiken » van zijn korrespondent te Geneve verneemt, heeft Engeland op de laatste Ententekonferentie te Parijs voorgesteld de expeditie naar Saloniki op te breken en voor den verderen duur van den oorlog de onzijdigheid van Grickenland te erkennen.

Venizelos verzette zich daartegen, omdat een dergelijk besluit zijn geheele politiek zou verijdelen.

Daar men het niet eens kon worden is ten slotte geen besluit genomen.

Athene, 4 Januari. — De ministerraad heeft een besluit-wet geteekend, waarbij de onafzetbaarheid der hoogere magistraten hersteld wordt.

DE DUIKBOOTEN EN HET OLIE-VERBRUIK DER ENTENTE

Berlijn, 5 Januari. (Officieel.) — Ten Zuidoosten van het Kanaal zijn kortelings door onze duikbooten 21.000 br. reg. t. in den grond geboord. Al de vernielde schepen waren zwaargeladen en bewapend en op één na waren ze door sterk konvooi begeleid. Een diep geladen, bewapend tankschip, die koers zette naar Cherbourg, werd uit een konvooi weggetorpedeerd. In deze suksessen, die onder bezwarende omstandigheden behaald werden en daarom des te meer te waardeeren zijn, heeft een kleine duikboot aandeel dat onder de kranige leiding van zijn kommandant, oberleutnant Z. S. Steindorff, in December van verleden jaar in twee ondernemingen 2 en 5000 br. r. t. heeft vernield.

Berlijn, 5 Januari. — Het verlies van dit tankschip treft de Entente des te gevoeliger, daar de Duitsche berichten sinds midden-December l.l. reeds 4 dergelijke gevallen konden melden. De vraag van den olie-invoer, die voor de bevoorrading van de op oliestoken aangewezen vijandelijke oorlogsvloot van groote beteekenis is, doet zich immer kritischer voor den vijand voor. Kortelings trad te Washington een kommissie van Engelsche en Amerikaansche vaklieden bijeen om over de olieverdeeling te beraadslagen. De duikboot-afweer, waarvoor bijzondere motorschepen moeten worden gebruikt, heeft door de uitbreiding van het spergebied en het daardoor vermeerderde olieverbruik den Engelschen invoer voor nieuwe moeilijkheden gesteld. Een van de laatste uitwerkselen daarvan is het verbod van het autoverkeer voor private personen in Engeland. Om de verontruste bevolking in Engeland tot bedaren te brengen zond Poldhu een telegram de wereld in dat in Engeland nieuwe oliebronnen zouden ontdekt zijn die dagelijksch 180.000 galons leverden. Wat echter Poldhu verzwijgt is dat Engeland jaarlijks 600 miljoen galons noodig heeft, dat dus 180.000 galons zijne afhankelijkheid van overzeeschen invoer uit Amerika en Azië niet noemenswaard verminderen kunnen.

HET SPAANSCH PARLEMENT ONTBONDEN

Madrid, 3 Januari. — Het parlement is ontbonden. Den 17en Februari worden de nieuwe verkiezingen gehouden.

DE ENTENTE EN DE ONDERHANDELINGEN

Berlijn, 5 Januari. — De « Vossische Zeitung » vernemt: Te Parijs is er spraak van dat de Fransche regeering den wensch der Fransche socialisten in zooverre tegemoetkomen zal, dat ze Albert Thomas toelaten zal zich in eene andere Fransche afvaardiging naar St-Petersburg te begeven.

Berlijn, 5 Januari. — Volgens een bericht der Petersburger « Prawda » stond de Russische regeering, lijk aan het « Berliner Tageblatt » van de Zwitsersche grens wordt gemeld, geen termijnverlenging aan de geallieerden toe.

DE MANSCHAPPENKWESTIE

Londen, 3 Januari. — In een bespreking met vertegenwoordigers van de arbeiderspartij heeft Sir Aucland Geddes namens de regeering meegedeeld, dat tengevolge van den toestand in Rusland de beschikkingen over de legersterkte geheel gewijzigd moeten worden. Ten slotte zal weliswaar de toestand meer dan hersteld worden door de Amerikaansche legers, maar hun spoedige aankomst aan het front hangt grootendeels af van de beschikbare scheepsruimte.

Daarom is het noodig af te wijken van de bestaande afspraken met de arbeiders en uit de werklieden in de munitiefabrieken een groot aantal voor den dienst te velde aan te wijzen.

VELERLEI

— De burgemeester van Valence (Provence) heeft een verordening uitgevaardigd, waarbij het « tabaksboekje » wordt ingesteld. Het boekje geeft aan den naam van den titularis en een ordenummer. De bedienden moeten er de hoeveelheden en kwaliteiten inschrijven van de tabak, door den rooker gekocht. Dit boekje wordt afgegeven aan iederen inwoner der gemeente Valence, ten minste 16 jaar oud, alsook aan de officieren van het garnizoen.

— De heer Léger heeft in het Instituut lezing gegeven van zijn memorie over de « Geschiedenis der Akademie van Wetenschappen van St-Petersburg », door Peter de Groote gesticht met een oorspronkelijk pedagogisch doel.

Deze Akademie had, op zeldzame uitzonderingen na, een wezenlijk Duitsch karakter. In de achttiende eeuw vestigde Catharina II, naar het voorbeeld der Fransche Akademie, een Russische Akademie, die onder het voorzitterschap van prinses Dachkof eenigen tijd haar bestaan voortsleepte. In de negentiende eeuw, had de Akademie van Wetenschappen gedurende meer dan veertig jaar, van 1818 tot 1864, een president, graaf Oewaroff, wiens werken in het Fransch en in het Duitsch geschreven zijn. In 1841 begon de Akademie zich ernstig te russificeeren door de toevoeging eener Russische sektie; maar deze russificeering is zeer langzaam gegaan. In 1913 had te St-Petersburg het Internationaal kongres der Akademie plaats. Het was voorgezeten door den bestuurder van het observatorium van Poelkowa, Bachlund, die een genaturaliseerde Zweed was.

BUITENLAND

OPKOOPERS VERVOLGD IN FRANKRIJK

Te Aix heeft het parket huiszoeking laten doen bij eenige groote kruideniers, die tot de ontdekking geleid heeft van aanzienlijke hoeveelheden levensmiddelen van eerste noodzakelijkheid: rijst, groenten, petroleum, enz. Zij, die zich deze waren wilden aanschaffen, moesten ze betalen aan prijzen, die met 100% verhoogd waren. Een onderzoek is in gang tegen zes personen. Andere beschuldigingen zullen volgen.

EEN VORSTELIJKE SCHENKING

Men zal zich herinneren dat wijlen Pierpont Morgan, eenige maanden vóór zijn dood, zijn kollekties uit Engeland had laten komen en ze in bewaring gegeven had aan het Metropolitain Museum van New York.

De « New-York Heraid » deelt mede dat de zoon van den verzamelaar het museum definitief deze kollekties heeft geschonken. Zij zullen geplaatst worden in een vleugel van het gebouw en er den naam dragen van Museum Pierpont Morgan. Zij omvatten drie duizend stukken, schilderijen, beelden, kunstvoorwerpen, uit alle tijdvakken, antiek, middeleeuwen, moderne tijden, en met name in de sektie der schilderijen, de beroemde schilderijen van Fragonard de Grasse. Het geheel wordt geschat op vier miljoen dollar, hetgeen aan den huidigen koers van den dollar een bedrag vertegenwoordigt van 22.800.000 frank.

BINNENLAND

UIT GENT

Verkoop van brandstof. — Voortzetting van den verkoop van stof van cokes. — Dinsdag 8 Januari, van 37.801 tot en met 39.000; Woensdag 9, van 39.001 tot 40.200; Donderdag 10, van 40.210 tot 41.400; Vrijdag 11, van 41.401 tot 42.600; Zaterdag 12, van 42.601 tot 44.500; Maandag 14, van 44.501 tot en met 45.700. De aflevering geschiedt in het gasgesticht, ingang Gasmeterslaan, telkenmale van 2 tot 5 uur, op vertoon van het deel A-B der gele bijzondere gezinskaart (kolenkaart), uitsluitelijk op den dag overeenstemmende met de opgeroepen nummers; geen enkele persoon zal op een anderen dag bediend worden, wat ook de reden weze. De prijs is 1 fr. per rantsoen van 50 kilos. Het vervoer of afhalen geschiedt naar eigen keus en heeft niets te zien met de gewone kolenrantsoeneering en het vervoer of aan huis bestellen dat er mede in verband staat.

Uitoctingen. — Het Kollege van burgemeester en schepenen brengt ter kennis dat het op Donderdag 10 Januari, te 10 1/2 uur, zal overgaan, in de groote voorzaal ten Stadhuize, tot de 16e uitloting der obligatiën voor de gedeeltelijke aflossing der gemeenteleening van tien miljoen (1902) en om 11 uur voor de gedeeltelijke aflossing der gemeenteleening van 70 miljoen (1896).

Gestrafte melkdoopers. — J. D..., O. P..., H. en C. D..., elk 30 fr. boete; S. C..., P. D... en P. D..., elk 50 fr.; J. B..., 75 fr.; A. V..., twee maal 50 fr.; J. L..., 50 fr. en H. G..., 100 fr., allen zijn van Moeskroen.

Van Kortrijk werden gestraft: G. B..., 15 fr.; M. M... en I. D..., elk 30 fr.; O. V.. en H. V..., elk 50 frank; I. V..., 75 frank; L. V..., twee maal 100 fr. en G. L..., twee maal 150 frank.

— J. M... en A. B..., van Sint-Denijs, elk 5 maand en 50 fr. voor slagen en kwetsuren. M. D..., 3 maand, en C. V..., 15 maand, voor diefte, beiden van Kortrijk. A. S..., van Kortrijk, 15 maanden, voor vruchtafdrijving en E. V..., van Kortrijk, 5 jaar en 100 fr., voor medehulp aan hoogergemeld feit. H. C..., van Spiere, 3 maand voor diefte. R. N..., van Rolleghem, 3 maand en 26 fr. voor diefte.

Diefstal. — Voor diefte van suiker, gepleegd door middel van braak en beklimming, ten nadeele der Stedelijke Winkels, worden N. V..., smid en J. De B..., fabriekwerkster, beiden van Gent, en die aangehouden zijn, verwezen tot 4 maand gevang, voorwaardelijk voor 5 jaar.

Vonnis bekrachtigd. — De rechtbank van Brugge had A. G..., werkman te Sint-Andries, uit hoofde van diefte van kiekens, met gewelddaden, gepleegd ten nadeele van Eduard De Visch, landbouwer aldaar, verwezen tot 3 maand gevang. De betichte, beroep ingeslagen hebbende, zoo heeft het Hof, bij verstek, eenvoudig het vonnis bekrachtigd.

UIT BRUSSEL

Gruwelijke misdaad. — Meid aangehouden. — De heer geneesheer Deglumes, wonende Bethleemstraat te St-Gillis, vond, toen hij Woensdagvoormiddag thuiskwam zijne echtgenoote in de voorplaats liggend, het hoofd door bijslagen deerlijk verminkt. Mevrouw Deglumes was in de keuken vermoord geworden en vandaar overgebracht naar de plaats waar ze gevonden werd. De meid, Margareta M..., 25 jaar oud, verklaarde dokter Deglumes dat de moord gebeurde terwijl zij zelf met den hond op straat was.

De politie werd onmiddellijk verwittigd. De heer politie-officier Merlevede deed de eerste vaststellingen. Hij ondervroeg langdurig de meid die dezelfde verklaringen aflegde als aan haar meester. Echter werd gekonstateerd dat hare kleederen met bloed waren beameurd. Ze werd aangehouden.

Het parket, vertegenwoordigd door den heer onderzoeksrechter de Heyn-Woeste, den heer substituut van Laeken en een griffier is op de plaats der misdaad afgestapt, bijgestaan door de geneesheeren Heger en Gilbert., evenals door een fotograaf. Buren, die onderhoord werden, wisten te vertellen dat een heftige woordenwisseling tusschen Mevr. Deglumes en de meid had plaats gehad. Deze laatste die den nacht tevoren buitenshuis had doorgebracht had waarschijnlijk een berisping opgeloopen. De misdaad zou dus aan wraakzucht zijn toe te schrijven. Margaretha M... werd, na verhoor, in de gevangenis van St-Gillis opgesloten.

De stoffelijke overblijfselen van het slachtoffer werden overgebracht naar het Physiologisch Instituut van het Leopoldpark, waar tot de lijkschouwing zal worden overgegaan.

Schielijke dood. — De bestuurder der gasfabriek van Koekelberg, M. Van Hede, keerde in tramway huiswaarts. Op de Gemeenteplaats, maakte hij geen aanstalten om af te stappen, en de ontvanger, die hem kende, klopte hem op den schouder. Geen antwoord ontvangend schudde hij M. Van Hede en stelde vast dat deze opgehouden had te leven. Een dokter werd in allerijl ter plaatse geroepen, maar hij kon slechts den dood tengevolge eener hartziekte konstateeren.

Op twee passen van den dood. — In den nacht van Woensdag op Donderdag stapten de echtgenooten H..., van Luik, te Brussel af in een hotel der Zérézostraat. Tegen 9 uur 's morgens werd de hoteihouder, op 't eerste verdiep een sterken gasreuk gewaar die van hun kamer scheen te komen. Hij stampte onmiddellijk de deur in, en vond het paar in hun bed verstikt. Men bracht beiden over naar een onder vertrek, waar, na verzorgingen die een uur duurden, men ze weer tot het leven kon roepen. Een gasbek was opengebleven.

STADSNIEUWS

WERKKUNDIGE WAARNEMINGEN van Ign. J. H. Niesman, gezichtkundige, Lange Nieuwstr., 50.

Zaterdag, 5 Januari (5 u. 's nam.).

Barometer: gisteren 760 m/m; heden 766 m/m. — Thermometer Celsius (binnen): maximum 8 gr., minimum 6 gr. boven vriespunt. — Vochtigheidsmeter: 80. — Wind: Zuid-West. — Waarschijnlijk te verwachten: veranderlijk weer.

Voor morgen Zondag: Zon op 8.55, onder 5.16 T. U. Nieuwe maan: 12 Januari.

Jonge dief. — Eergistermiddag werd op de Godenhuiskaai de 17-jarige Petrus D... aangehouden, die drager was van een zakje met 7 kgr. rogge, die hij aan de dokken ontvreemd had ten nadeele van het Nationaal Voedingskomiteit.

Op de Vischmarkt. — Maandag 7 Januari, nummers 50.001 tot 65.000.

Dinsdag 8 Januari, n. 65.001 tot einde.

Nationaal Komiteit. — Maandag 7 Januari: M, P.

Dinsdag 8 Januari: R, S.

Te verkrijgen: 200 gram reuzel tegen 1 fr.; 200 gram rijst tegen 0.25 fr. en 10 Ogram rijstkroem tegen 0.15 fr.

Kiekens en ganzen. — Wij schreven reeds dat er gewedig geklaagd wordt over het gevogelte dat in de vischmijn verkocht wordt. Dat die diertjes een reukje en ook een smaakje hebben valt niet te betwijfelen. Ook is zulks geenszins te verwonderen. Kiekens en ganzen komen hier niet eens gansch, laten er de ingewanden in en denken niet eens dat de lieden recht hebben op goede waar voor goede centen. Het is algemeen geweten dat de ontoinding der lichamen begint met de ingewanden. Al zijn de vogels dan nog bevroren toch heeft het ontbindingsproces plaats, hoe traag het dan ook zij en de ontbinding der ingewanden deelt dan ook een reukje en tevens een smaakje aan het vleesch mede.

Zou het komiteit van hare leveraars niet kunnn bekomen dat de ingewanden uit de kiekens en de ganzen verwijderd werden en dat het dooden en verzenden der dieren zoo geregeld werd dat het vleesch zijnen aangenamen geur

LIJST DER GEVONDEN VOORWERPEN van 24 tot 30 December 1917. — 1e Wijk: ten bureele, een deursleutel.

2e Wijk: ten bureele, een deursleutel; een bruin saaien manshandschoen.

3e Wijk: ten bureele, twee deursleutels, en een bruin lederen geldbeugel; door Germain, won. te Berchem, St-Jacobstr., 6, een bruin hondje, griffon, Brabançon, reu, zonder halsband; door Emiel Schalbert, en ten bureele terug te bekomen, een zwarte vrouwenvoorschoot en een ring waaraan vier sleutels.

5e Wijk: ten bureele, een groote deursleutel; door P. Monheer, Van Helmontstr., 30, een zilveren armband met dito uurwerk.

6e Wijk: ten bureele, Floristr., een deursleutel; door Jan Koyen, Walvischstr., 51, een donker groen lederen banknoothouder in vorm van damengeldbeugel, inh. papieren geld, lichtteekeningen en 9 briefjes van den winkel Zurenborg.

8e Wijk: door De Winter, Lambermontstr., 35, een geldbeugel, inh. eenig geld; door Verlent, De Brackeleerstr., 26, een armband.

Huiskolen en cokes. — Voortzetting der derde bedeeling van huiskolen en cokes voor de personen waarvan de rantsoenkaarten de volgende nummers dragen.

De prijs der huiskolen is vastgesteld op fr. 3.15 per rantsoen. Het publiek wordt verzocht met gepast geld te betalen.

Maandag 7 Januari voor de personen waarvan de rantsoenkaarten de nummers van 16.501 tot 17.500 dragen. Van n. 16.501 tot 16.700, van 9 1/2 tot 10 1/2 torenuur; n. 16.701 tot 16.900, van 10 1/2 tot 11 1/2 u.; n. 16.901 tot 17.100, van 11 1/2 tot 12 1/2 u.; n. 17.101 tot 17.300, van 12 1/2 tot 1 1/2 u.; n. 17.301 tot 17.400, van 1 1/2 tot 2 1/2 u.; n. 17.401 tot 17.500, van 2 1/2 tot 3 1/2 u.

Dinsdag 8 Januari voor de personen waarvan de rantsoenkaarten de nummers van 17.501 tot 18.500 dragen. Van n. 17.501 tot 17.700, van 9 1/2 tot 10 1/2 torenuur; n. 17.701 tot 17.900, van 10 1/2 tot 11 1/2 u.; n. 17.901 tot 18.100, van 11 1/2 tot 12 1/2 u.; n. 18.101 tot 18.300, van 12 1/2 tot 1 1/2 u.; n. 18.301 tot 18.400, van 1 1/2 tot 2 1/2 u.; n. 18.401 tot 18.500, van 2 1/2 tot 3 1/2 u.

Woensdag 9 Januari voor de personen waarvan de rantsoenkaarten de nummers van 18.501 tot 19.500 dragen. Van n. 18.501 tot 18.700, van 9 1/2 tot 10 1/2 torenuur; n. 18.701 tot 18.900, van 10 1/2 tot 11 1/2 u.; n. 18.901 tot 19.100, van 11 1/2 tot 12 1/2 u.; n. 19.101 tot 19.300, van 12 1/2 tot 1 1/2 u.; n. 19.301 tot 19.400, van 1 1/2 tot 2 1/2 u.; n. 19.401 tot 19.500, van 2 1/2 tot 3 1/2 u.

Brandhout en mutsaarden. — Mutsaarden zijn te bekomen aan den prijs van fr. 0.45 per bus zeil, zelf af te halen in de Stadsmagazijnen.

Brandhout in stukken van 1 meter aan fr. 10.50 per 100 kgr., in blokken van 15 centimeter aan fr. 10.70 per 100 kgr., zelf afgehaald. Men besteld ten huize met minstens 200 kgr. en met eene verhooging van 1 fr. per 100 kgr.

Maandag 7 Januari voor de personen waarvan de rantsoenkaarten de nummers van 1 tot 15.000 dragen.

Dinsdag 8 Januari voor de personen waarvan de rantsoenkaarten de nummers van 15.001 tot 30.000 dragen.

Woensdag 9 Januari voor de personen waarvan de rantsoenkaarten de nummers van 30.001 tot 46.000 dragen.

Nederlandsch Steunkomitee. — Uitreiking van versche groenten op Maandag 7 Januari 1918 aan houders van gele levensmiddelenkaarten van groep A, B, C en D welke recht hebben op 3 of meer eenheden.

De uitreiking heeft plaats in het magazijn Lange winkelstraat, 32, des morgens van 9 1/2 tot 12 torenuur en des namiddags van 3 tot 6 torenuur. Afgegeven wordt per eenheid 4 kilo versche knolrapen, 4 kilo versche wortelen en 1 kilo uien voor fr. 2.50 (alles bij elkaar). Betaling met gepast geld verplichtend. Flinke zak of mand mede brengen.

De wortelen en knolrapen worden tezamen gewogen.

Circulo Castellano de Ambéres, Kriekenstraat, 3. — Maandag 7 Januari ten 9 T. U. stipt, alge meene maandelijksche vergadering verplichtend voor al de leden. Voortzetting der voordracht van den heer J. Dames en Heeren wie de studie der Spaansche taal aanbelangt kunnen deze oefenstonden bijwonen, mits voorafgaandelijke schriftelijke aanvraag aan het Bestuur, Kriekenstraat, 3.

Kolenverdeeling voor Vlaanderen. — Betalingskantoor: Loosstraat, 33, open van 9 tot 4 T. U. zonder onderbreking.

Tweede bedeeling. — De personen kaartenhouders met volgnummers van 1 tot 500 kunnen hunne rantsoenen als volgt betalen:

Op Maandag 7 Januari, diegenen die ingeschreven zijn bij de kolenhandelaars: A. Moerman, Paleistraat, 127; G. Schrauwen, St Rochuestraat, 8; L. Brabans, Jan Peifeynstraat, 39; A. Van Hooydonck, Hessebrug, 2; A. De Backer, Kloosterstraat, 66; A. Van Loock, Hordernstraat, 13.

Op Dinsdag 8 Januari, diegenen die ingeschreven zijn bij de kolenhandelaars: C. Van der Linden, Lange Dijkstraat, 46; F. Van der Voort, Vorstermanstraat, 26; J. Scholiers, Handelsstraat, 24/1; F. Bolleyn, St-Norbertusstraat, 22; F. Wouters, Lange Noordstraat, 10; J. Den Ouden, Limburgstraat, 114.

1 vol maandrantsoen van 120 kgr. tegen 10 fr.; 1 half maandrantsoen van 60 kgr. tegen 5 fr.

Boterbevoorrading. — 16o bedeeling van een rantsoen van 1/16e kilo vanaf de letter P tot en met Z voor de huisgezinnen welke genieten van de vet- en spekbedeeling door het Nationaal Komiteit.

32e bedeeling van een dubbel rantsoen of 1/8e kilo vanaf de letter A tot en met Z voor de huisgezinnen welke de vetkaart inleverden.

De winkels 1 tot en met 30 worden heden van boter voorzien.

Diefstallen. — Van een wagen van de « Société Union » werden op de De Keyzerlei een bus loodwit, een bus zeep en een kleine bakkersoven gestolen.

— Bij Lucia Poppe, in de Somerstraat, werd een beddentijk, huisgerief en een som van 22.50 frank gerobberd.

— Ten nadeele van de « Société pour la manutention du charbon » werden uit haar magazijn in de Braziliëstraat oude koolzakken en 29 graanzakken ontvreemd.

— Bij De Casteran, in de Gijzelaarstraat, werd kleer- en beddengoed gerobberd.

— In de Oeststatie werd van vrouw Schmidt-Albermann, uit de Walenstraat, haar eenzelvigheidskaart gepikt.

— Door middel van braak drongen onbekende dieven gisternacht in den winkel van Antoon Robert, in de Lange Veldstraat, en stalen er 19 paar schoenen van een gezamentlijke waarde van 800 frank en een partij nostels.

— Bij August Van Nijlen, in de Prinsesstraat, werd de koperen brievenbus gepikt.

— Van de koer van het bureel van den Bevoorradingsdienst op de Kunstlei werd van een politieagent zijn rijwiel gepikt.

— Uit den gang van het huis van Joanna Van Daele, vrouw Cambier, in de Van Maerlantstraat, werden twee damenmantels ontvreemd.

— Van Pieter Besons, wonende op de Stijfselrui, werd een blauw manskostuum gerobberd.

Ontaarde moeder. — Zekere Catharina Wils, vrouw Heirwegbe, laatst wonende in de Scheldestraat, alwaar zij haar kindje van 5 weken oud achterliet, wordt door de politie opgezocht.

Nietdeugen. — Drie jonge kerels sloegen op den hoek van de Lange Beeldekens en Delinstraten bij het zicht van de politie op de vlucht een zak van het postverkeer achterlatende dezen zak hadden zij gestolen van een voorbijrijdenden wagen in de Dambruggestraat.

UIT BERCHEM. — Diefstal. — Bij Verbraeken, in de SintLambertusstraat, werden stukken gerookt vleesch van 170 frank gestolen.

GERECHTELIJK

ANTWERPSCHE R

Vier betichten, de zr
ken diefstal van uriif
wel 80.000 frank,

C..., in den nacht van 14 op 15 November van 't verloopen jaar, werden gisteren door de Korrektioneele Rechtbank alhier veroordeeld, de twee eersten tot 3 jaar gevang en 26 fr. boet; de derde tot 8 maand gevang en 26 fr.; de vierde betichte, eene vrouw, wegens verheling, tot 3 maand en 26 fr.

— Dezelfde rechtbank houdt zich heden bezig met den diefstal van 1200 kilo koffie die 's nachts ten nadeele van Buckmeyer gepleegd werd; alsook met een zaak van bedrieglijke ontvreemding van bons voor bevoorrading van haver. De zitting zal een groot stuk in den dag beslaan.

Maatsch., Kunstavonden, enz.

VOOR VOLK EN TAAL. — Op Donderdag 10 Januari 1918 geeft de Tooneelkring « Voor Volk en Taal » zijn 2de openbaar Winterfeest, ten voordeele van het Kindergasthuis « Louise-Marie », in den schouwburg « St-Willebrords », Pastorijstraat, 23. De vertooning begint om 7 uur (T. U.). Personen die zich kaarten zouden willen aanschaffen kunnen die verkrijgen in ons lokaal « 't Koninksken », Wolstr., 5, in den schouwburg en bij al de leden

Prijzen der plaatsen: Voorbehouden, 2 fr.; 1ste rang, 1 fr.; 2de rang, 0.50 fr.

De kaarten worden kosteloos genummerd op Woensdag 9 en Donderdag 10 Januari, van 3 tot 6 uur (T.U.)

LIB. JONGENSGENOOTSCHAP 8e WIJK. — Het is dus Zondag, 6 dezer, dat ten 4 u. namiddag (T. U.), in de feestzaal Laurent, Anselmostr., 67, voor de kinderen en hunne ouders een gezellig nieuwjaarsfeest zal plaats hebben. De inschrijvingen zullen opgenomen worden op 13 dezer in de Meisjesschool Verschansingstr., 29, in plaats van op 6 dezer. Het bestuur wordt verzocht op 6 dezer ten 3 1/2 u. namiddag in de feestzaal tegenwoordig te zijn tot verzekering van den ordedienst.

MENSCHLIEVENDE INSTELLING tot zedelijken en stoffelijken steun der schamele arme kinderen. — Zondag, 6 Januari, van 12 tot 2 u. (T. U.) en van 7 tot 11 u. (T. U.), prijskamp op de ton met verrassingen, ten lokale Vlaanderen, Zuiderlei, 224. Deelnemingskaart: 0.10 fr.

TOON-, TOONEEL- EN LETTERKUNDIGE VEREENIGING VAN PEENE. — Op 20 Januari a.s., te 6 n. (T. U.), zal deze werkzame vereeniging haar vijfde liefdadig tooneelfeest inrichten ten voordeele van behoeftige gezinnen, in den schouwburg « El Bardo », St-Jacobsmarkt, 87. Er zal opgevoerd worden een der best gekende blijspelen van Jan Bruylants Jr. te weten: « Vastenavondspel », bekroond blijspel in drie bedrijven. Vooraf: eerste opvoering van « Zielegrootheid », spel in een bedrijf van Jan Bruylants Jr.

Verleenen hunne medewerking: Mevr. Bertha Van der Heyden, Mej. Vict. Brees (1ste prijs met groote onderscheiding van het Vl. Kon. Konservatorium), Mej. Martha Gielissen en de tooneelafdeeling onder de kundige leiding van den gekenden regisseur Fé Dirickx (hoofdregisseur van den Vlaamschen Opera). Het feest wordt opgeluisterd door het muziek der toonafdeeling onder leiding van heer J. Lanny.

Wij kunnen onze lezers niet genoeg aanraden zich ten spoedigste van kaarten te voorzien, want gezien de bijval die deze Vereeniging op hare vorige feesten had, mag men zich weder aan eene volle zaal verwachten.

Prijzen der plaatsen: Algemeene inkom, 0.30 fr. (Feestwijzer); Eerste plaats, 0.50 fr.; Genummerde plaatsen, 1 fr.; Zetel, 2 fr.

Kaarten en genummerde plaatsen zijn alle dagen te bekomen in de Nationalestr., 152, en den avond der vertooning aan den ingang der zaal.

Ten zeerste aan onze lezers aanbevolen.

Burgerlijke stand v. Antwerpen

Aangiften van overlijdens van 5 Januari 1917

Mannelijk geslacht: J. Kennes, schoenmaker, 75 j., echt. van A. Van Moorem, Nationalestr., 111; E. Van der Heyden, schoenmaker, 55 j., wed. van M. Moyson, echt. van M. Claes, Lange Winkelstr., 27; K. De Bouter, arb., 49 j., echt. van J. De Weyer, Geuzenstr., 24; F. Bogaerts, trambed., 29 j., te Broechem; A. Van Beurden, zadelmaker, 81 j., wed. van J. Van Bueren, echt. van M. Laerenbergh, Van Kerckhovenstr., 111; C. Vandardoy, z. b., 75 j., wed. van C. Cannon, Rotterdamstr., 64; O. Burghgraeve, 13 j., Loosstr., 51; 4 kinderen beneden de 7 jaar; 1 doodgeboren.

Vrouwelijk geslacht: A. Van Lippeloy, z. b., 79 j., wed. van J. Janssens, te Merxem; H. Lievens, z. b., 64 j., wed. van J. Van der Voordt, Potgieterstr., 2; 1 kind beneden de 7 jaar.

Overlijdens: Mann. gesl., 12; Vrouw. gesl., 3. Tot., 15.
Geboorten: Mann. gesl., 9; Vrouw. gesl., 1. Totaal, 1.

Huwelijken aangegaan van 31 December tot 6 Januari

J. Cormo met M. Commers; J. Christiaens met A. Van Huffel; J. B. Van Zundert met F. Dellafaille; L. Jansoone met M. Charlé; A. Van de Voorde met E. Fruytier; A. De Sadeleer met J. De Cock; J. Vermeiren met J. Hoefkens; F. Van Roost met M. De Clerck; F. Mintjens met J. Cassal; J. B. Ruts met R. Bastien; F. Janssen met A. Oordens; H. Van den Bulck met M. Van Emelen; R. Stoops met H. Verdikt; J. Wijnants met V. Mols; A. Scheipers met A. De Bakker.

Huwelijksafkondigingen van Zondag 6 Januari 1918

E. De Pauw, diamantbew., Kapucienerssenstr., 44, met M. Lissens, z. b., Pompst